RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

U I T S P R A A K Nr. 2000/68 WA

i n d e k l a c h t nr. 191.99

ingediend door: wonende te

hierna te noemen 'klaagster',

vertegenwoordigd door te tegen:

gevestigd te

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Klaagster heeft op 21 augustus 1998 letsel opgelopen bij een ongeval, waarvoor zij verzekeraar als w.a.-verzekeraar van een bij het ongeval betrokken motorrijtuig aansprakelijk heeft gesteld. Klaagster laat zich in haar schadeclaim op verzekeraar door een letselschade-advocaat bijstaan.

De klacht betreft het feit dat verzekeraar voorshands voor de door de advocaat aan klaagster bij wege van voorschot in rekening gebrachte buitengerechtelijke kosten een vergoeding wil verlenen gebaseerd op een bedrag van ƒ 300,-- per uur.

De klacht

Verzekeraar heeft kennelijk een korte termijn-geheugen, omdat hij zich bij-voorbeeld een uitspraak van de Deken van de Orde van Advocaten te Breda niet meer herinnert. Klaagster verwijst naar brieven van de Deken van 18 juni 1991 en 25 mei 1992. Voorts wijst zij op uitspraak nr. III-95/25 van 21 april 1995 van de Raad van Toezicht en op een beschikking van de President van de Arrondissementsrechtbank te Breda van 13 juli met betrekking tot het specialistentarief. Klaagster is nadrukkelijk akkoord gegaan met de gangbare specialistentarieven die door letselschade-advocaten worden berekend.

2000/68 WA

Alle verzekeraars, zonder uitzondering, vergoeden het specialistentarief, d.w.z. 1,5 x ƒ320,-- excl. B.T.W. plus 5% verschotten, zonder dat daarover problemen ontstaan. De “strijd” over het specialistentarief is immers al in het begin van de negentiger jaren gestreden, ook zoals blijkt uit de correspondentie met verzekeraar.

Indien klaagster verzekeraar zou volgen in zijn standpunt, zou dat betekenen dat zij over de twee voorschotnota’s een bedrag aan haar advocaat zou moeten bijbetalen van ƒ 2.120,88. Dat kan in redelijkheid niet van haar verwacht worden.

Verzekeraar dient alsnog het specialistentarief van ƒ 480,-- excl. B.T.W. te vergoeden in plaats van het tarief van ƒ 300,-- dat door iedere advocaat voor elke willekeurige zaak in Nederland wordt gehanteerd. Verzekeraar wenst kennelijk de specialistische kennis van een LSA-advocaat die al jarenlang werkzaam is en zich jaarlijks laat bijscholen en zijn literatuur nauwgezet bijhoudt, niet te honoreren. Door deze wijze van handelen schaadt verzekeraar volgens klaagster de goede naam van het verzekeringsbedrijf.

Deze klacht brengt kosten van haar advocaat met zich. Deze kosten dient verzekeraar volgens klaagster te vergoeden.

Het standpunt van verzekeraar

Het gaat hier om tussentijdse declaraties van klaagsters advocaat. Deze declaraties zijn berekend op basis van een uurtarief van ƒ 320,-- vermenigvuldigd met de specialistenfactor 1,5. De advocaat dient aldus declaraties in tegen een tarief van ƒ 480,-- per uur exclusief de B.T.W.

Het is niet zo dat verzekeraar de advocaat een vergoeding van diens bijstand op de door hem gehanteerde basis ten principale ontzegt. Wel is het zo dat verzekeraar het hem toekomende recht, om de vordering ter zake van gemaakte buitengerechtelijke kosten op redelijkheid te toetsen, daadwerkelijk wil kunnen uitoefenen.

Verzekeraar heeft aan de advocaat kenbaar gemaakt, dat het door hem gehanteerde uurtarief afwijkt van het uurtarief dat ten aanzien van soortgelijke begeleidingsactiviteiten door gespecialiseerde advocaten en andere belangenbehartigers wordt toegepast. Tevens heeft verzekeraar daarbij aangegeven dat, teneinde het schaderegelingsproces normale doorgang te kunnen laten vinden, voorschotten op de ingediende en in te dienen nota’s zullen worden voldaan op basis van het in de markt meer gebruikelijke tarief van ƒ 300,-- per uur voor een ter zake van letselschadebehandeling gespecialiseerde advocaat of belangenbehartiger.

Bij de afronding van het minnelijk overleg over de schade-aanspraken van klaagster, kan de vordering ter zake van kosten van buitengerechtelijke juridische bijstand definitief worden gewaardeerd met inachtneming van het bepaalde in artikel 6:96 BW. In het licht van de dan bekende uitkomst van het schaderegelingsproces, kan worden beoordeeld of de in artikel 6:96 BW genoemde redelijkheid meebrengt dat de buitengerechtelijke kosten alsnog

2000/68 WA

dienen te worden vergoed op basis van een verhoogd uurtarief. Bij de uit te voeren toetsing aan de in de wet neergelegde criteria, zal verzekeraar de dan voorliggende totale vordering ter zake van buitengerechtelijke kosten beoordelen in het licht van:

- de omvang van de overige voor vergoeding in aanmerking gekomen schade;
- de feitelijke toepassing van specialistische kennis zoals blijkend uit de complexiteit van de vragen die gedurende de schaderegeling beantwoording vergden;
- de gunstige invloed op de duur en het verloop van het schaderegelingsproces door toepassing van specialistische kennis.

Deze toetsing is niet eerder dan op het moment van bekend zijn van de uitkomst van de overigens afgeronde schaderegeling mogelijk.

Deze handelwijze wordt algemeen door belangenbehartigers geaccepteerd, ook door belangenbehartigers die zich op basis van hun specialisme hebben verenigd in het LSA, rekening houdend met het gerechtvaardigde belang van verzekeraar om de in de wet genoemde redelijkheidtoetsing te kunnen uitvoeren.

In de klacht is aangegeven dat in redelijkheid niet van klaagster kan worden verwacht dat zij over de nota's van de advocaat zou moeten bijbetalen datgene wat niet door verzekeraar bij wijze van voorschot wordt voldaan. Of dit daadwerkelijk het geval is moet verzekeraar bij gebrek aan wetenschap ontkennen. Indien zulks het geval is dan is dat een voortvloeisel uit de overeenkomst die klaagster en haar advocaat met elkaar zijn aangegaan. In het kader van de schaderegeling is artikel 6:96 BW richtgevend ten aanzien van de aanspraak op vergoeding van te maken en gemaakte kosten buiten rechte.

Verzekeraar is van oordeel dat hij met de bovenomschreven wijze van afwikkelen van tussentijdse declaraties van buitengerechtelijke kosten, niet handelt in strijd met de goede naam van het verzekeringsbedrijf.

Het commentaar van klaagster

Klaagster heeft, kennis genomen hebbend van het verweer van verzekeraar, haar klacht gehandhaafd.

Het oordeel van de Raad

1. Bij beoordeling van de klacht dient voorop te worden gesteld dat sedert 1 januari 1997 niet meer sprake is van gepubliceerde, binnen de advocatuur geadviseerde, tarieven. Advocaat en cliënt zullen in onderling overleg een regeling moeten treffen omtrent het door de advocaat in rekening te brengen honorarium en de wijze van declareren. Daarbij kan een uurtarief worden overeengekomen. Er zijn ook andere methoden om het in rekening te brengen honorarium vast te stellen, zoals het werken voor een vaste prijs of bepaling van de declaratie achteraf, na overleg met de cliënt.

2000/68 WA

Klaagster gaat kennelijk ervan uit dat voor werkzaamheden van advocaten in het algemeen een basistarief geldt van ƒ 320,-- voor elk aan de zaak besteed uur, welk bedrag in geval van behandeling door een specialist dient te worden verhoogd met de factor 1,5. Dit uitgangspunt is, naar volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen, niet juist. Daarbij verdient aantekening dat het onderhavige ongeval heeft plaatsgevonden op 21 augustus 1998.
2. Is een slachtoffer van een verkeersongeval met zijn advocaat, die optreedt om vergoeding van de door dit slachtoffer geleden schade te verkrijgen, een bepaalde wijze van declareren overeengekomen, dan is daarmee nog niet gegeven dat de dienovereenkomstig in rekening te brengen kosten van rechtsbijstand voldoen aan de redelijkheidstoets van art. 6:96 lid 2, aanhef en onder c, Burgerlijk Wetboek. De voor de gevolgen van het ongeval aansprakelijke persoon of zijn aansprakelijkheidsverze- keraar zijn aan deze overeenkomst niet gebonden. Het staat - de aansprakelijkheids-verzekeraar van - degene die voor de gevolgen van het ongeval aansprakelijk is, dan ook vrij de omvang te bestrijden van het als schade in de zin van voormelde bepaling opgevoerde bedrag van het door het slachtoffer en zijn advocaat overeengekomen honorarium.
Bij de beoordeling of de hier bedoelde kosten de redelijkheidstoets kunnen doorstaan zijn tal van omstandigheden van belang, waaronder de aan de behandeling van de zaak bestede tijd, de mate waarin daarbij een beroep werd gedaan op specialistische kennis van de advocaat en het bereikte resultaat.
3. Verzekeraar neemt het standpunt in dat het hem vrij staat te beoordelen of de in rekening gebrachte kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte als redelijk in de zin van art. 6:96 lid 2, aanhef en onder c, kunnen worden aangemerkt en dat deze beoordeling pas mogelijk is nadat de onderhandelingen omtrent de schade-regeling zijn afgerond. Verzekeraar meent dat hij daarom voorshands ermee kan volstaan bij wijze van voorschot de kosten van rechtsbijstand te vergoeden op basis van ƒ 300,-- per uur dat, naar verzekeraar stelt, een meer gebruikelijk tarief is voor een gespecialiseerde advocaat. In hetgeen verzekeraar heeft aangevoerd ligt besloten dat hij bereid is tot vergoeding van een hoger bedrag, indien hij daartoe bij afronding van de onder-handelingen op grond van art. 6:96 lid 2, aanhef en onder c, mocht blijken gehouden te zijn.
4. Dit standpunt is gelet op hetgeen hiervoor onder 1 - 3 is overwogen, in redelijkheid verdedigbaar. De klacht is derhalve niet gegrond.

2000/68 WA

De beslissing
De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 19 juni 2000 door Mr. F.H.J. Mijnssen, voorzitter, Mr. H.C. Bitter, D. F. Rijkels, arts, Mr. B. Sluijters en Dr. B.C. de Vries, arts, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van Mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De Voorzitter:

(Mr. F.H.J. Mijnssen)

De Secretaris:

(Mr. S.N.W. Karreman)